

Konjunkturstatistik, löner för kommuner (KLK) 2016

AM0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	6
1.1.3	Statistiska mått	8
1.1.4	Redovisningsgrupper	9
1.1.5	Referenstider	9
1.2	Fullständighet	9
B.2	Tillförlitlighet	9
2.1	Tillförlitlighet totalt	9
2.2	Osäkerhetskällor	10
2.2.1	Urval	10
2.2.2	Ramtäckning	10
2.2.3	Mätning	10
2.2.4	Svarsbortfall	11
2.2.5	Bearbetning	11
2.2.6	Modellantaganden	12
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	12

B.3	Aktualitet	12
3.1	Frekvens	12
3.2	Framställningstid	12
3.3	Punktlighet	12
B.4	Jämförbarhet och sam anv ändbarhet.....	13
4.1	Jämförbarhet över tiden	13
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	13
4.3	Sam anv ändbarhet med annan statistik	14
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	14
5.1	Spridningsformer	14
5.2	Presentation	14
5.3	Dokumentation	14
5.4	Tillgång till primärmaterial	14
5.5	Upplysningstjänster	15

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)
Postadress: Box 1236, 111 82 STOCKHOLM
Besöksadress: Österlånggatan 43
Kontaktperson: John Ekberg
Telefon: 08-545 292 40
Telefax: 08-650 68 36
E-post: fornamn.efternamn@mi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska Centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Leif Norén
Telefon: 019-17 64 78
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och SCB-FS 2011:14.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Ingen behandling av personuppgifter förekommer.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehov är under utredning.

A.9 EU-reglering

Undersökningen regleras av rådsförordningen angående kortperiodisk statistik, Council regulation 1165/98. Denna reglerar statistiken fr.o.m. 1999. SCB levererar LCI enligt Kommissionsförordning No 1216/2003 och Parlaments- och råds-förordning No 450/2003.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att månadsvis belysa utvecklingen av genomsnittlig månadslön, arbetade timmar och antal anställda inom primärkommunal sektor. Kortperiodisk löne- och sysselsättningsstatistik började produceras av Kommunförbundet 1991. 1999 övertog SCB ansvaret för undersökningen med namnet konjunkturstatistik, löner för kommuner. Sedan 2001 har SCB producerat undersökningen på uppdrag av Medlingsinstitutet som är statistikansvarig myndighet inom arbetsmarknadsområdet. Från januari 2008 utökas undersökningens variabler med rörliga tillägg, sjuklön, engångsbelopp och avtalade timmar. Samma år upphör insamlingen av anställda enligt beredskapsavtalet och uppdelningen av anställda på kön, visstid- och tillsvidareavtal.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunktur-

bedömningar av bl. a. Medlingsinstitutet (MI), Konjunkturinstitutet (KI) och SCB:s enhet för Nationalräkenskaper. Konjunkturstatistik, löner för kommuner ger tillsammans med KPI (konsumtprisindex) underlag för löneförhandlingar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen genomförs och publiceras månatligen. Uppgifterna samlas in en månad efter redovisningsmånadens slut och publicering sker efter ytterligare en månad. Då det rör sig om en totalundersökning görs inget urval. Uppgifterna samlas in genom insamlingsverktyget SIV på SCB:s webbplats. Kommuner besvarar där en webblankett (se bilaga).

A.13 Internationell rapportering

Månatligen rapporterar Short-Term Business Statistics lönesummor och arbetade timmar till Eurostat. I rapporteringen ingår uppgifter från kommunerna avseende de arbetsställen som av företagsregistret klassificerats som näringsgrenskod E och F i kommunal sektor. Uppgifter för dessa arbetsställen särredovisas från kommunerna för att detta skall vara möjligt.

SCB levererar även ett arbetskostnadsindex (LCI, Labour Cost Index) till Eurostat. Från och med år 2009 utvidgades det LCI som levereras till Eurostat med offentlig sektor. Uppgifter till LCI hämtas då bl.a. från Konjunkturstatistik, löner för kommuner. Rapporteringen sker en gång per kvartal.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistiken syftar till att månadsvis belysa löneutvecklingen samt förändringen av antalet arbetade timmar och anställda inom primärkommunal sektor. Undersökningen är en totalundersökning som baseras på uppgifter från kommunernas lönesystem. Resultaten från undersökningen publiceras tillsammans med uppgifter från landstingskommunal sektor i ett Statistiskt Meddelande, serie AM49. SCB producerar statistiken på uppdrag av Medlingsinstitutet som är statistikansvarig myndighet på området. Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningsresultaten redovisas i form av den genomsnittliga månadslönen samt antal anställda för månadsavlönade i primärkommunal sektor. För såväl tim- som månadsavlönade redovisas även arbetade timmar. För samtliga variabler i SM och tabeller redovisas förändringen av variabelvärdet i procent

gentemot motsvarande månad föregående år. Redovisning sker för sektorn, inga uppdelningar per kommun/region förekommer.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen omfattar samtliga anställda inom Sveriges 290 kommuner, samt kommunalförbund, som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser (AB). Undantaget är Region Gotland, som ansvarar för både primärkommunala- och landstingskommunala uppgifter, där hela regionen ingår i kommunstatistiken. Anställda i kommunalägda stiftelser och bolag ingår inte, då dessa räknas till den privata sektorn.

Till avtal vid sidan om allmänna bestämmelser och som inte ingår i populationen räknas personal i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller introduktionsanställning (avtalen BAL, BEA, BUI), personliga assistenter och anhörigvårdare som valts av den vårdade eller inte uppfyller kraven för att anställas under allmänna bestämmelser (avtalet PAN), deltidsanställd räddningstjänstpersonal i beredskap (oftast anställd av annan arbetsgivare, avtalet RIB).

Delpopulationer

Populationen delas upp på månads- och timavlönade som utifrån arbetsvillkor definieras som:

- Månadsavlönad= arbetstidsvillkor finns.
- Timavlönad= arbetstidsvillkor saknas.

I insamlingsskedet särredovisas lärare och arbetsställen som av företagsregistret klassificerats tillhörande näringsgrenskod (SNI) E och F i kommunal sektor. Därför blir de olika delpopulationerna (uppdelade på månads och tim-avlönade) i KLK följande; övriga, lärare, SNI E och SNI F.

Det är inte alla kommuner som har verksamhet inom SNI avdelning E eller F och därför varierar antalet delpopulationer mellan kommunerna. Särredovisningen sker för att uppgifterna skall kunna användas i EU-undersökningarna Labour Cost Index (LCI) och Short-term statistics (STS). För KLK summeras värden för delpopulationerna ihop. Från och med 2009 har undersökningen gått över till SNI 2007. I SNI 2007 definieras avdelningarna för SNI E och F enligt nedan.

Avdelning E: Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering

Vattenförsörjning

Avloppsrening

Avfallshantering; återvinning

Sanering; efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning

Avdelningen F: Byggverksamhet

Byggande av hus

Anläggningsarbeten

Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

1.1.2 Variabler

Variablerna samlas in som aggregerade belopp för varje kommun. Beloppen är uppdelade på månads- och timavlönade samt på övriga, lärare, SNI E och SNI F (se mer under 1.1.1 objekt och population). I KLK summeras de olika beloppen ihop och redovisar enbart uppdelat på månads och timavlönade. Variablerna beskrivs nedan för insamlade variabler och beräknade variabler.

Insamlade variabler

Antal anställda

Antal anställda utgörs av samtliga kommunanställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Till anställda räknas även tjänstlediga, medan personer med vilande anställningar exkluderas.

Variabeln antal anställda samlas in och redovisas uppdelad på heltids-, deltids- samt tim-anställda. Som *heltidsanställd* betraktas den som har en överenskommen sysselsättningsgrad =100 %, som *deltidsanställd* den som har en överenskommen sysselsättningsgrad <100 %. Anställda som varken är hel- eller deltidsanställda d.v.s. saknar en fastställd sysselsättningsgrad är *timanställda*.

I antal timanställda finns alla timavlönade med som behandlats vid lönekörningen, vilket i sig inte behöver innebära att lön för arbetad tid utbetalats. Det kan exempelvis vara en justering eller utbetalning av semesterersättning.

Antal arbetade timmar

Antal arbetade timmar avser faktiskt arbetad tid. Variabeln samlas in och redovisas uppdelad på månadsavlönade och timavlönade. Semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn och liknande betraktas inte som arbetad tid. Övertid betraktas som arbetad tid. Även om ingen frånvaro eller övertid skulle förekomma varierar antalet timmar från månad till månad p.g.a. att antalet arbetsdagar varierar. Ingen korrigering för kalendariska effekter görs. När det gäller lärarnas ferier behandlas dessa på olika vis av kommunernas lönesystem. Hos ett fåtal kommuner ligger, under vissa ferier, åtta arbetstimmar per vardag som schema. Härifrån dras frånvaro bort och eventuell övertid läggs på.

För timavlönade som erhåller lön månaden efter den månad lönen avser gäller att också antal arbetade timmar redovisas med fördröjning, liksom timmar för viss del av övertid för månadsavlönade. På motsvarande sätt kan t.ex. viss del av semester- och sjukfrånvaro komma att redovisas på annan månad om inrapporteringen till aktuell månads lönekörning kommer efter en viss dag.

Antal årsarbetare

För månadsavlönade beräknas antal årsarbetare utifrån överenskommen sysselsättningsgrad. Sysselsättningsgraden är den överenskomna utan hänsyn till eventuell partiell tjänstledighet p.g.a. exempelvis vård av sjukt barn, studier eller liknande. En anställd som har en överenskommen sysselsättningsgrad på 30 % och en anställd som har en överenskommen sysselsättningsgrad på 70 % utgör tillsammans en årsarbetare. Faktorer som påverkar antalet årsarbetare är antalet anställda och deras överenskomna sysselsättningsgrad. Måttet är opåverkat av olika typer av eller frånvaro såsom tjänstledighet semester.

För timanställda beräknas antal årsarbetare en viss månad som antalet timmar för vilket det utgår lön dividerat med 165.

Avtalade timmar

I Avtalad veckoarbetstid redovisas summan av avtalad veckoarbetstid, timmarna avser den avtalade sysselsättningsgraden för varje månadsanställd. Även avtalade timmar för tjänstlediga redovisas. Någon korrigering för kalendariska effekter görs inte. För deltidsarbetare redovisas den avtalade veckoarbetstiden för deltid.

I Avtalad årsarbetstid, månadsavlönade Lärare redovisas summan av avtalad årsarbetstid med hänsyn tagen till avtalad sysselsättningsgrad samt antalet semesterdagar. Reglerad tid samt förtroendetid inkluderas.

Engångsbelopp

Under Engångsbelopp redovisas summan av de engångsbelopp som betalats ut, avseende månadsavlönade, till följd av centrala eller lokala avtal.

Retroaktiv lönesumma

Retroaktivt utbetald lönesumma för månadsavlönade redovisas dels på utbetalningsmånad, dels fördelad på de månader de retroaktiva utbetalningarna avser.

Rörliga tillägg

I rörliga tillägg ingår ersättningen för obekväm arbetstid, jour, beredskap, övertid/mertid och övriga rörliga tillägg. Rörliga tillägg betalas ut med en månads eftersläpning.

Sjuklön

I sjuklön ingår den sjuklön som arbetsgivaren betalar ut. Även ersättning som arbetsgivaren betalar utöver Försäkringskassans förmåner t.ex. föräldrapenning-tillägg ingår under sjuklön. Ersättning för sjukdom i slutet av månaden kan komma att redovisas månaden efter redovisningsmånaden.

Teoretisk lönesumma

För månadsavlönade är den teoretiska lönesumman summan av överenskommen fast kontant lön, inklusive fasta tillägg, med hänsyn tagen till sysselsättningsgrad och uppehållsfaktor.

För timavlönade är den teoretiska lönesumman summan av överenskommen fast kontant lön, inklusive fasta tillägg.

Rörliga tillägg såsom t.ex. ersättning för obekväm arbetstid, övertid, jour och beredskap ingår inte i den teoretiska lönesumman.

Utbetald lönesumma

Avser den totala utbetalda lönesumman i en kommun. Summa lön och ersättningar, ej förmåner, som arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgifter för. I den ingår exempelvis fast grundlön, fasta och rörliga tillägg och semesterersättning. I lönesumman ingår också eventuella retroaktiva löneutbetalningar (ofördelat). Skattepliktiga kostnadsersättningar som bilersättning och traktamenten ingår med den del som är skattepliktig.

Lön till timavlönade betalas i allmänhet ut månaden efter den månad lönen avser. Motsvarande gäller för viss del av de löneutbetalningar som avser ersättning för obekväm arbetstid, övertid etc. samt avdrag för frånvaro.

Beräknade variabler

Genomsnittlig månadslön, preliminär

För varje kommun samlas uppgifter in om den summerade överenskomna fasta kontanta lönen för månadsanställda (teoretisk lönesumma). Summan innehåller inte rörliga tillägg såsom ersättning för obekväm arbetstid, övertid, jour och beredskap. Uppgift samlas också in om antalet månadsanställda årsarbetare, så att exempelvis två anställda med anställningar på 50 % summerar till en årsarbetare.

Den genomsnittliga månadslönen beräknas som summan av de teoretiska lönesummorna dividerat med summan av antalet årsarbetare. Den genomsnittliga lönen är således ett mått på den genomsnittliga fasta ersättningen för en arbetsinsats motsvarande heltid en månad.

Genomsnittlig månadslön, preliminär plus retro

Den preliminära genomsnittliga månadslönen kompletteras under tolv månader med retroaktiva betalningar som härrör sig till den månad som månadslönen avser.

Genomsnittlig månadslön, definitiv

Efter tolv månader fastställs den definitiva månadslönen. I den definitiva månadslönen ingår retroaktiva betalningar som betalats ut upp till ett år efter den månad som den preliminära månadslönen är beräknad för.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används i redovisningen är genomsnittlig månadslön, samt summor av antal arbetade timmar och antal hel- och deltidsanställda för primärkommunal sektor. För genomsnittlig månadslön, antal arbetade timmar samt för antal hel- och deltidsanställda redovisas även förändringen gentemot motsvarande månad föregående år. Redovisning sker för sektorn, inga uppdelningar per kommun/region förekommer.

Genomsnittlig månadslön, preliminär

För undersökningsmånaden fastställs en genomsnittlig månadslön preliminärt. Detta mått redovisas för månadsavlönade och kan beskrivas utifrån de tidigare beskrivna variablerna som teoretisk lönesumma dividerad med antalet årsarbetare. Timavlönade ingår inte i beräkningar av månadslön.

Genomsnittlig månadslön, preliminär, definieras enligt följande:

$$\overline{M} = \frac{\sum W_k}{\sum Q_k}$$

Där:

$\overline{M}$ = Genomsnittlig månadslön, preliminär

W_k = Summerad teoretisk lönesumma, månadsavlönade för kommun k

Q_k = Summerat antal årsarbetare, månadsavlönade för kommun k

Genomsnittlig månadslön, preliminär plus retro

För undersökningsmånaden redovisas även måttet genomsnittlig månadslön preliminär plus retro. I detta mått tas hänsyn till retroaktiva belopp under tolv månaders tid. Hänsyn tas genom att den preliminära månadslönen kompletteras med eventuella retroaktiva lönebelopp som fördelats till månaden.

Genomsnittlig månadslön, definitiv

Måttet genomsnittlig månadslön, definitiv, fastställs först efter tolv månader. Det räknas ut på samma sätt som genomsnittlig månadslön, preliminär plus retro. Efter tolv månader tillkommer inga ytterligare retroaktiva belopp och det definitiva måttet kan fastställas. I detta mått har hänsyn tagits till retroaktiva löneutbetalningar under tolv månaders tid.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I det Statistiska Meddelandet AM 49 redovisas genomsnittlig månadslön, antal anställda och arbetade timmar för anställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser. Genomsnittlig månadslön och antal anställda redovisas enbart för månadsavlönade. Antal arbetade timmar redovisas uppdelad på anställningsformerna månads- och timavlönade.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden för populationen är mät månaden. Referenstidpunkten för variablerna antal hel och deltidsanställda är den 15:e i varje mät månaden. Referensperioden för timanställda och övriga variabler är mät månaden.

1.2 Fullständighet

Konjunkturstatistik, löner för kommuner är en enskild undersökning som utgör en del av den officiella statistiken om löner. Se avsnitt 4.2 *Jämförbarhet mellan grupper* och 4.3 *Samanvändbarhet med annan statistik* för att få en tydligare bild om fullständighet.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten i resultat från undersökningen anses god. Alla kommuner undersöks, risk för över och undertäckning bedöms som låg. Bortfall förekommer endast till mindre del. Imputering sker för att kompensera bortfallet. Granskning görs helt och hållet av SCB och rimlighetskontroller sker på flera nivåer. Lönevariabler och timmar för timanställda redovisas utifrån när utbetalning skett och kan därför komma att redovisas en månad efter att arbetet ägt rum. Av samma anledning kan rörliga tillägg redovisas med en månads fördröjning.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning. Ingen urvalsosäkerhet uppkommer eftersom alla objekt undersöks.

2.2.2 Ramtäckning

När rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen har ett täckningsfel skett. Undersökningens målpopulation utgörs av samtliga kommunanställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser.

Rampopulationen utgörs av samtliga kommuner. Täckningsfel uppstår genom förändringar av antal anställda.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen och som ändå kommit med i undersökningen. Viss övertäckning kan förekomma avseende timanställda som slutat och ännu inte rensats ut ur lönesystemen, samt anställda som slutat och får retroaktiv lön i efterhand. Ingen känd övertäckning förekommer.

Undertäckningen utgörs av anställda i kommunalförbund som tillhör flera kommuner eller har egna lönesystem. Den undertäckningen uppskattas till 0,5-1,0 % av de anställda i primärkommunal sektor. Även nyanställda personer som ej hunnit bli registrerade i löneregistren utgör undertäckning. Dessa undertäckningsobjekt går i regel inte att identifiera.

Antalet nyanställda och avgångna för helåret i undersökningen lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor utgör ca 20% av det totala antalet anställda. På grund av att mätperioden är en månad istället för ett år för denna undersökning minskar andelen nyanställda och avgångna till ca 2 % av totalt antal anställda för månaden. Troligen varierar andelen nyanställda och avgångna under året och också antalet anställda vilket gör risken för täckningsproblem kan antas vara olika stort under olika månader. Förutom kravet på att det skall finnas nyanställd/avgången personal krävs därtill att anställda inte blivit registrerade eller utrensade ur lönesystemen för att över eller undertäckning skall uppstå.

För att månadsavlönade skall påverkas av täckningsproblem krävs att personerna som slutat har avtalade timmar och avtalad månadslön. För timavlönade krävs att en utbetalning skett för månaden. Dessa kriterier hjälper till att sänka risken ytterligare för täckningsfel. Undersökningen är en totalundersökning vilket gör att täckningsfel inte kan förstöras genom uppräkningsfel. Osäkerheten p.g.a. täckningsfel utifrån vad som ovan sagts bedöms som låg.

2.2.3 Mätning

Underlaget till statistiken samlas in via SCB:s webbplats, där kommunerna själva registrerar in uppgifterna. Enkäten återges i sin helhet som bilaga i statistikens framtagning, SCBDOK.

Timavlönade räknas som anställda om de finns med i aktuell månads lönekör-

ning, vilket i sig inte behöver innebära att lön för arbetad tid utbetalats. Det kan exempelvis vara en justering eller utbetalning av semesterersättning. Lönevariabler och timmar för timavlönade redovisas med en månads fördröjning.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall utgörs av kommuner från vilka mätvärden saknas helt (objektsbortfall) eller delvis (partiellt bortfall). I de flesta fall av bortfall har orsaken varit problem i samband med byte av lönesystem. Det partiella bortfallet uppstår i samband med att någon uppgift bedöms vara felaktig. Man återkontaktar då uppgiftslämnaren men i de fall uppgiften trots allt inte går att rätta, behandlas uppgiften som partiellt bortfall.

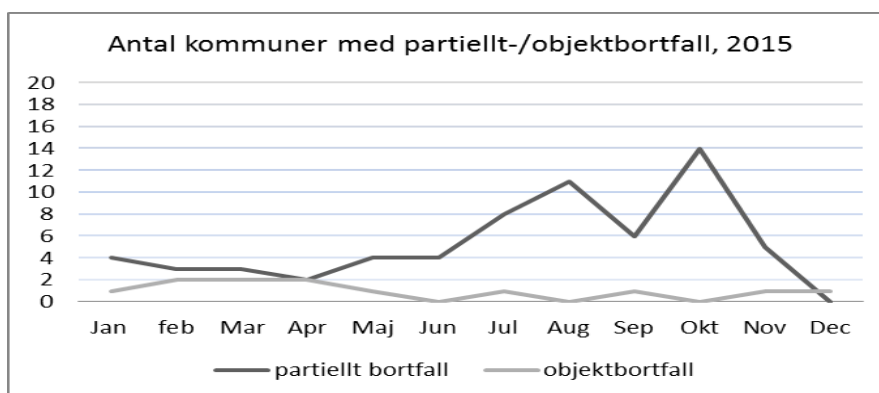
För kommuner som utgör bortfall imputeras uppgifter med hjälp av mätvärden från den årliga strukturstatistiken eller med hjälp av tidigare lämnade uppgifter.

Tabellen nedan visar de senaste fem årens objekt och partiellt bortfall summerat för årets 12 undersökningsomgångar i procent. För 290 kommuner multiplicerat med 12 undersökningsomgångar (3480st) förekom 12 st objektsbortfall och 64st partiella bortfall under 2015.

ÅR	Objektsbortfall i procent (%)	Partiellt bortfall i procent (%)
2011	0,5	1,2
2012	0,7	1,5
2013	0,0	1,7
2014	0,1	1,8
2015	0,3	1,8

Antalet kommuner per månad där något värde utgjort objekt eller partiellt bortfall visas i diagrammet nedan.

Bortfall i undersökningen är lågt och imputering sker med en välfungerande modell. Osäkerheten p.g.a. svartsbortfall bedöms som låg.

2.2.5 Bearbetning

Uppgiftslämnarna skickar in aggregerade uppgifter via fil uttagen ur lönesyste-

met eller som ifylld webbenkät. Inkommet material genomgår en maskinell granskning fördelat på Övriga, Lärare samt näringsgrenarna E och F. Granskningen sker mot föregående månad samt mot en övre och nedre granskningsgräns. Dubblettkontroller görs för att undvika dubbelräkningar.

Kvoten *arbetade timmar* dividerat med *antal årsarbetare* och variabeln *genomsnittlig månadslön* beräknas maskinellt för varje enskild kommun. Dessa värden granskas mot föregående månads värde samt mot mönstret för tidsserien från föregående år.

Vid större avvikelser i beräknade eller insamlade uppgifter gentemot uppgifter från tidigare perioder kontaktas uppgiftslämnare för frågor eller rättning. Granskningen görs helt och hållet av SCB.

Osäkerheten p.g.a. bearbetningsfel bedöms som låg. Rimlighetskontroller av uppgifter genomförs i inkommet material, i olika summeringar/bearbetningar samt i jämförelser av månadens resultat mot tidigare månader och år.

2.2.6 Modellantaganden

I de fall då ingen rättning kan göras av värden som bedöms som orimliga eller om svar saknas genomförs en imputering. Imputeringen utförs antingen med hjälp av tidigare lämnade uppgifter eller med en modell som bygger på uppgifter från den årliga strukturstatistiken och övriga kommuners värden för månaden.

Förklaringsgraden i modellen är hög och imputeringar kontrolleras efteråt av handläggare. Imputeringar för undersökningens variabler är litet i förhållande till populationen. Osäkerheten på grund av modellfel bedöms vara lågt.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs varje månad och resultat presenteras månatligen.

3.2 Framställningstid

Statistiken har en framställningstid på cirka två månader. Uppgiftsinsamlingen och granskningen avslutas efter cirka 50 dagar från mätperiodens slut, publicering sker efter ytterligare 10 dagar.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik. Datum går att hitta i förväg i publiceringskalendern på SCB:s webbplats. Inga avvikelser från publiceringsplan/publiceringskalendern har förekommit under året.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

1999 tog SCB över produktionsansvaret från dåvarande Kommunförbundet för denna undersökning. Att konjunkturstatistiken sedan dess avser samtliga kommuner samt att skillnader i imputeringsförfaranden etc. kan finnas, gör att jämförelser bakåt i tiden måste tolkas med stor försiktighet.

En viktig faktor för jämförbarhet mellan år och över tid är populationsförändring. Bolagiseringar och kommunaliseringar mellan år och månader kan ha påverkan på undersökningens variabler. Större populationsförändringar kommenteras i SM och tabeller.

1 januari 2003 blir Knivsta en egen kommun och 289 kommuner blir till 290. 2008 upphör insamlingen av anställda i arbetsmarknadspolitiska program (BEA-anställda). Därutöver upphörde insamlingen av uppgifterna om anställningsform uppdelat på kön, visstid eller tillsvidareanställning. I samband med denna förändring tillkom fyra variabler: sjuklön, rörliga tillägg, avtalad tid och engångsbelopp. Dessa fyra variablerna samlas in av Konjunkturstatistik, löner för kommuner och används till Labor Cost Index (LCI).

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Förutom konjunkturstatistik för primärkommunal sektor (KLK) producerar även SCB konjunkturstatistik över löner för statlig, landstingskommunal och privat sektor. Begrepp och metoder mellan primärkommunal och landstingskommunal sektors undersökningar är till stor grad identiska. Av de fyra konjunkturundersökningarna är det enbart konjunkturstatistik för privat sektor som är urvalsundersökning, övriga är totalundersökningar.

För variabeln genomsnittlig månadslön finns skillnader mellan sektorer som gör att den inte är helt jämförbar. För kommuner och landsting utgår från överenskommen fast kontant lön inklusive fasta tillägg vid beräkningar av variabeln. I statlig sektor ingår utöver fast kontant lön och fasta tillägg även rörliga tillägg. För privat sektor redovisas den genomsnittliga månadslönen såväl med som utan rörliga tillägg för tjänstemän. För arbetare redovisas istället timlönen.

En gång per år publicerar SCB lönestrukturstatistik för primärkommunal sektor. Undersökningspopulationerna skiljer sig något åt mellan KLK och lönestrukturstatistiken på grund av populationsavgränsningar och mätperiod. KLK samlar in aggregerade uppgifter medan lönestrukturstatistiken är individbaserad. Begreppet genomsnittlig månadslön skiljer sig mellan undersökningarna. Istället för månadslönen, bör grundlönen användas vid jämförelser mellan KLK och lönestrukturstatistiken. Grundlönen definieras som fast lön plus fasta tillägg medan månadslönen i strukturlönestatistiken definieras som grundlön inklusive rörliga tillägg och förmåner.

Inom arbetsmarknadsområdet finns det flera undersökningar som mäter, antal anställda och arbetade timmar för kommunal sektor. Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är en av dessa och publicerar statistik över sysselsättningen för hela

arbetsmarknaden. Kortperiodisk sysselsättningsstatistik för hela arbetsmarknaden produceras kvartalsvis. Skillnader i antal anställda och timmar beror på olika populationsavgränsningar och olika mätmetoder.

Variabeln utbetald lönesumma mäts kvartalsvis av undersökningen Lönesummor, arbetsgivaravgifter och preliminär A-skatt (LAPS) och i årsstatistiken av Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM). Mätperiod och population skiljer sig åt från utbetald lönesumma i KLK.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Konjunkturstatistik, löner för kommuner (KLK) publiceras en gång per månad. Tillsammans med konjunkturstatistik, löner för landsting, stat och privat sektor visar de med undantag för vissa avgränsningar i varje undersökning på löner och arbetade timmar för hela arbetsmarknaden. Undersökningen ger tillsammans med KPI (konsumentprisindex) underlag för löneförhandlingar.

Förutom redan nämnda undersökningar går sammanvändbarhet att få med andra undersökningar inom primärkommunal sektor. Vid jämförelser av löneutvecklingen mellan olika sektorer och år bör hänsyn tas till att lönerevisioner sker vid olika tidpunkter beroende på olika avtal. Mätperioder och populationsavgränsningar är viktiga att ta hänsyn till vid sam användning med annan statistik

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningen presenteras huvudsakligen i det statistiska meddelandet AM 49. Det är endast ett begränsat antal variabler, av de insamlade variablerna, som presenteras i SM:et.

Det statistiska meddelandet går att nå via SCB:s webbplats, www.scb.se. Den genomsnittliga månadslönen går även att hämta från Statistikdatabasen. Utöver detta görs sammanställningar för olika intressenter exempelvis Konjunkturinstitutet och Riksbanken.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i huvudsak i ett statistiskt meddelande med tabeller och förklarande text.

5.3 Dokumentation

Dokumentation av Konjunkturstatistik, löner för kommuner (KLK) finns tillgänglig via SCB:s webbplats, där finns mer om statistikens framtagning och mätinstrument (SCBDOK) samt dokumentation av mikrodata.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:

Leif Norén,

Telefon: 019 - 17 64 78,

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

vid Enheten för löne- och arbetskostnadsstatistik, SCB, 701 89 Örebro.